

מאירים את העולם

שבוע חנוכה: חנוכה מאיר ושמח

תוכנית העשרה חינוכית
ניצנים בכיתות א'-ב'

תוכן העניינים

4

שבוע ראשון

מגלים את האור

מקורות אור בטבע ובסביבה, התנסות בניסויים, פיתוח סקרנות וחשיבה חוקרת.

29

שבוע שני

איך האור עובד?

אור וחשמל, שימוש בטוח בחשמל, צללים והשתקפויות.

58

שבוע שלישי

האור שבי

הכרה בכוחות והיכולות של כל ילד, פיתוח ביטחון עצמי, גילוי תכונות ייחודיות והקניית מודעות עצמית.

81

שבוע רביעי

חנוכה מאיר ושמח

חנוכה, מנהגי ימי החנוכה, נתינה, אכפתיות ושיתוף פעולה.

"כל הזכויות שמורות © 2026 משרד החינוך.

אין להעתיק, לצלם, להקליט, לאחסן במאגר מידע או להפיץ חלקים כלשהם מפרסום זה ללא קבלת רשות מפורשת בכתב מבעלי הזכויות".

מבוא

בחודש זה נצא יחד עם הילדים למסע מרתק וחוויתי בעקבות האור. במהלך החודש נחקור את מקורות האור בטבע ובסביבה, נגלה כיצד האור והחשמל פועלים ואיך משתמשים בהם בבטיחות, נכיר את האור הפנימי, הכוחות והתכונות הייחודיות של כל ילד, ונחתום בחוויות מאירות לכבוד חג החנוכה. במהלך החודש נפתח את התחומים הבאים:

ידע:

- הילדים יכירו את מקורות האור השונים בטבע ובסביבה.
- הילדים יבינו את המושג "חשמל", אופן פעולת מעגל חשמלי בסיסי ושימוש בטוח בחשמל.

מיומנויות קוגניטיביות:

- פיתוח חשיבה חוקרת, יכולת השוואה והסקת מסקנות מתוך ניסויים.
- תרגול מיומנויות מיון, סיווג וזיהוי תופעות.
- פיתוח חשיבה ביקורתית ופתרון בעיות.

מיומנויות תוך-אישיות וחברתיות:

- חיזוק הביטחון העצמי, הדימוי החיובי והכרת הכוחות והיכולות האישיים.
- פיתוח יכולת שיתוף פעולה, עבודה בצוות והקשבה לחברים.
- חיזוק המודעות העצמית ויכולת הבעה אישית.

ערכים:

- טיפוח והקנייה של ערכי נתינה, אכפתיות ועזרה לזולת.
- פיתוח מידת ההודיה והכרת הטוב על מתנות הבורא.
- שמיעה והפנמה של כללי זהירות ובטיחות לשמירה על החיים.

שבוע ראשון

מגלים את האור

מקורות אור בטבע ובסביבה, התנסות בניסויים, פיתוח סקרנות וחשיבה חוקרת.

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	
האור מגיע	מילות האור	תפקידי האור	אותיות מאירות	מעבירים אור	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים
האור כבה	מהיכן בא האור	אם לא היה אור	בלשי הצללים	מודים על האור	פעילות חינוכית העשרתית
מכבים את האור	אותיות ומספרים של אור	"נושמים" אור	צל של חבר	אור ופירגון	סיום יום

בשבוע זה נכיר את מקורות האור, נלמד על תפקידו המשמעותי של האור בחיינו. נתנסה בניסויים שונים, נסיק מסקנות, נבצע פעולות חקר ונפתח סקרנות בריאה.

פעילויות פתיחה והתכנסות:

לפניכם פעילויות אותן מומלץ לשבץ בפתיחת היום בעת ההתכנסות הראשונית, לפני ארוחת הצהרים,

מטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לפעילות הצהריים, לבדוק את שמות הנוכחים, להציג את סדר היום, ולהעניק יחס אישי לכל תלמיד.

בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. פעילויות חוזרות מהוות גורם לביטחון אצל התלמיד.

מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את התלמידים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות

פעילות פתיחה ליום א' האור מגיע

מטרות:

- התעוררות וחימום בתנועה.
- חיבור ראשוני לנושא האור.

מהלך הפעילות:

נעמם מעט את האור בחדר ונגיד: "נראה שהאור שלנו קצת התעייף...
בואו נעזור לו להתעורר!"
נאמר הוראות שונות והילדים יבצעו אותן:

- "קרן אור קטנה" - אצבע אחת למעלה.
- "קרן אור גדולה" - שתי ידיים למעלה.
- "השמש זורחת" - מתמתחים לאט כלפי מעלה.
- "השמש מתחבאת" - מתכופפים ומתכווצים.
- "האור הגיע!" - קופצים ופותחים ידיים.
- "האור נעלם" - קופאים במקום.

בסיום נדליק את האור ונאמר: "האור הגיע! בואו נתחיל את היום".

פעילות פתיחה ליום ב'

מילות האור

מטרות:

- תרגול הרכבת מילים והרחבת אוצר המילים הקשור לאור.
- שיתוף פעולה קבוצתי ופיתוח חשיבה יצירתית.

מהלך הפעילות:

נפזר על הרצפה כרטיסיות אותיות גדולות. נחשיך מעט את החדר ונאיר בכל פעם עם הפנס על 3-4 אותיות מסוימות. נבקש מהילדים להרכיב מהאותיות המוארות מילה שקשורה לאור או לחשמל (למשל: א-ו-ר, נ-ר, ש-מ-ש, פ-נ-ס). הילדים יקריאו בקול את המילה שהרכיבו.

פעילות פתיחה ליום ג'

תפקידי האור

מטרות:

- המחשת תפקיד האור.
- הפעלה מוטורית וחשיבתית.

מהלך הפעילות:

נאמר: "אני אגיד פועל, ואתם תראו לי בגוף איך הייתם עושים אותה. אבל שימו לב - לפעמים אני "אכבה" את האור, אני אגיד 'חושך' ואתם תמשיכו לעשות את הפעולה שאמרתי בעצימת עיניים".

נבחר פעולות פשוטות:

- לצייר
- לקרוא ספר
- למצוא נעל
- לבנות בקוביות
- לאכול
- למצוא חבר

אחרי כל פעולה נגיד: "ועכשיו... חושך!" הילדים עוצמים עיניים ומנסים להמשיך את התנועה.

נדליק/נחזיר אור ונשאל: "מתי היה לנו קל יותר?"

פעילות פתיחה ליום ד'

אותיות מאירות

מטרות:

- זיהוי אותיות דרך התנסות בצורות וצלליות.
- פיתוח מודעות מוטורית, תפיסה מרחבית ועבודת צוות.

מהלך הפעילות:

נחשיק מעט את החדר ונקרין אור של פנס על הקיר. נקרא לכל זוג ילדים ליצור בעזרת גופם או ידיהם צללית על הקיר של אות מסוימת (למשל האות 'ר', 'ו', 'ח', 'ר'). שאר הילדים צריכים לנחש באיזו אות מדובר, ולומר מילה שקשורה לאור המתחילה באות זו.

פעילות פתיחה ליום ה'

מעבירים אור

מטרות:

- חיזוק קשר ושיתוף פעולה.
- יצירת חוויה קבוצתית סביב האור.

מהלך הפעילות:

נעמוד במעגל ונחזיק פנס קטן.
נגיד: "היום נבדוק אם אור יכול לעבור מאחד לשני".
נדליק את הפנס אצל ילד אחד. הוא אומר משפט קצר:
"אני מעביר את האור ל...".
ומעביר את הפנס לילד אחר.

בסיבוב הראשון - כל ילד אומר שם של חבר.
בסיבוב השני - כל ילד אומר משהו טוב שהוא רוצה "להאיר" אתו את הקבוצה, למשל:
"אני מעביר אור עם חיוך".
"אני מעביר אור עם עזרה".
"אני מעביר אור עם מילה טובה".
בסיום כולם מרימים ידיים יחד ואומרים:
"כשכל אחד מביא קצת אור - נהיה אור גדול ביחד!"

פעילויות חינוכיות העשרתיות

לפניכם פעילויות חינוכיות-העשרתיות בנושא מאירים את העולם. שימו לב יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות בהתאם לצרכי קבוצת הילדים. מומלץ להרחיב ולהוסיף גם מתוך תחומי הידע והעניין האישיים של מובילי הצהרון. רבות נאמר על חשיבות הלמידה הפעילה ועל שילוב פעילויות חווייתיות בלמידה הפרונטלית. שילוב משחקים בלמידה גורם לתלמידים להתמודד עם אתגרים ומצבים שלא תמיד באים לידי ביטוי בלמידה פרונטלית כגון חקירה, פתרון בעיות, מעורבות שווה של כל המשתתפים, פיתוח סקרנות, דמיון ויצירתיות, עבודה בצוות ועוד. חשוב לזכור כי שילוב אלמנטים של משחק בלמידה אינו המטרה אלא אמצעי להשגת המטרה הלימודית.

שבוע 1 | יום א'

האור כבה

מטרות:

- היכרות חווייתית עם הצורך באור דרך משחקים בחושך ובאור.
- פיתוח מודעות חושית וחשיבה עצמית על חשיבות האור בחיים.

פתיחה לכל החודש: "מעטפת האור הגדולה"

נכנס עם מזוודה שעליה כתוב: "משלחת מגלים באור"

אל תוך המזוודה נכניס:

- פנס
- זכוכית מגדלת
- תגי "גילויים באור"
- מכתב פתיחה

נפתח בדרמטיות: היום קיבלתי מזוודה מיוחדת. היא הגיעה אלינו במיוחד, אבל כתוב עליה שרק ילדים סקרנים יכולים לפתוח אותה. נראה לי שהיא מחכה בדיוק לנו...".
נפתח יחד את המכתב. ונקריא לילדים:

"שלום ילדים יקרים!

שמעתי שאתם אוהבים לגלות דברים חדשים.
החודש נצא יחד למסע מיוחד בעקבות האור.
בכל יום אחכה לכם עם משימה, חידה או ניסוי קטן.

יחד נגלה:

- מאיפה מגיע האור?
- מה האור מאפשר לנו לעשות?
- אילו דברים מיוחדים האור יודע לעשות?
- ואיך גם אנחנו יכולים להוסיף אור סביבנו?

האם אתם מוכנים להיות מגלי אור?
בכל פעם שתסיימו משימה, תתקרבו עוד קצת לפתרון הגדול.

שלכם,

"מגלה האור"

פעילות חווייתית מרכזית:

הכנה מקדימה: נחשיך את החדר ככל שניתן ונחביא חפץ מוכר ואהוב.
פתיחה: נשב כולנו במעגל. נאמר לילדים: "היום אני צריכה את העזרה שלכם. איבדתי משהו חשוב... בואו נחפש". הילדים מנסים למצוא את החפץ בחושך ולא מצליחים. לאחר כמה רגעים נדליק את האור, ונמצא את החפץ בקלות.

שיח קצר: נשאל את הילדים: "מה השתנה? למה עכשיו הצלחנו למצוא? מה עזר לנו?" ניתן לילדים להגיע למסקנה בעצמם. כשהאור דלק, מצאנו את החפץ.

סיפור מסגרת "הבוקר שבו השמש לא זרחה" נספר: יום אחד אמא מעירה את יוסי בבוקר, אבל יוסי לא מצליח לקום! הוא מסתכל בחלון בחוץ, ואומר לאמא: "אמא! עדיין לילה! חושך בחוץ! למה את מעירה אותי?" אבל אמא מלטפת את יוסי ואומרת לו: "יוסי החמוד, אני לא יודעת מה קרה, היום חשוך היום, אבל השעון מראה שכבר צריך לקום כי הגיע הבוקר!" ליוסי קשה להתאושש, אבל לאט לאט הוא קם מהמיטה, נוטל ידיים, ומגיע להתלבש, אבל אוי! יוסי לא מוצא את הנעליים שלו! יוסי מחפש מתחת למיטה, מחפש מתחת לשידה, מתחת לשולחן הכתיבה, אבל חשוך כל כך, שיוסי כמעט לא רואה כלום! הוא לא מוצא את הנעליים שלו! אמא קוראת ליוסי שיזדרז, ההסעה מחכה למטה. ליוסי אין ברירה, הוא נועל את נעלי השבת שלו ויוצא אל ההסעה. בהסעה חשוך, לוקח ליוסי זמן למצוא את המקום שלו, הוא מתיישב, והנהג מתחיל בנסיעה. הנהג נוסע לאט לאט, רואים שהוא מתאמץ מאוד לראות בחושך את הכביש שלפניו. כשההסעה מגיעה לתלמוד תורה, כל הילדים יורדים לאט, פוחדים ליפול. הם לא יוצאים לשחק עד שהרבה מגיע, הם מפחדים ליפול בחצר. יוסי מסתכל מסביב ושואל: מה קרה היום? למה אין אור? מאיפה האור מגיע תמיד?"

נעצור כאן את הסיפור. לא נגלה את התשובה. נאמר: "נראה לי שבימים הקרובים נצטרך לצאת לחפש יחד מאיפה מגיע האור".

התנסות "כמה אור צריך?" נניח במרכז המעגל קופסת נעליים שבתוכה מונח חפץ. נסגור את הקופסה כמעט לגמרי כך שיהיה קשה לראות את החפץ, לאחר מכן נפתח מעט את הקופסה, כך שיוכלו לראות מעט את החפץ. לבסוף נפתח את הקופסה לגמרי כך שיראו את החפץ היטב. נשאל: "מתי קל יותר היה לראות מה מתחבא בקופסה? למה?" כך הילדים מגלים שכמות האור משפיעה על מה שאנחנו רואים.

סיום: נבקש מהילדים לשלוח ידיים קדימה, לנפנף ולומר יחד: "שלום לכל מגלי האור!" נחתום במשפט: "היום גילינו שאנחנו צריכים אור כדי לראות, ומחר נמשיך לברר מהיכן הוא מגיע".

שלום ילדים יקרים!

שמעתי שאתם אוהבים לגלות דברים חדשים.
החודש נצא יחד למסע מיוחד בעקבות האור.

בכל יום אחכה לכם עם משימה,
חידה או ניסוי קטן.

יחד נגלה:

- מאיפה מגיע האור?
- מה האור מאפשר לנו לעשות?
- אילו דברים מיוחדים האור יודע לעשות?
- ואיך גם אנחנו יכולים להוסיף אור סביבנו?

האם אתם מוכנים להיות מגלי אור?

בכל פעם שתסיימו משימה, תתקרבו עוד קצת
לפתרון הגדול.

שלכם,
"מגלה האור"

שבוע 1 | יום ב'

מהיכן בא האור?

מטרות:

- זיהוי ומיון מקורות אור שונים בסביבה.
- פיתוח חשיבה ביקורתית והבחנה בין גופים מאירים לגופים שאינם מאירים.

מהלך הפעילות:

פתיחה: נשב במעגל ונחזור לסיפור מאתמול על יוסי שחיפש מהיכן מגיע האור. נשאל את הילדים: "אם היינו יוצאים עכשיו למסע בעולם, אילו דברים מאירים היינו פוגשים?" ניתן לילדים להעלות רעיונות.

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - "מלקטי האור"

נפזר בחדר תמונות שונות (מהנספח) נחלק לכל ילד שקית קטנה. נפעיל מוזיקה, הילדים מסתובבים בחדר לצילוי המנגינה. כשנעצור את המוזיקה הילדים נעצרים, מתבוננים סביבם ומכניסים לשקית תמונה אחת של משהו שמאיר.

הרחבה לבוגרים:

חלק ב' - פעילות יצירה - "פנס הקסם"

נזמין את הילדים לשולחנות היצירה ונניח עליהם:

- ציור מודפס על שקף ובו מגוון מקורות אור המסתתרים בתוך הסביבה.
- טושים לצביעת השקף
- בריסטול שחור
- בריסטול לבן שישמש כ"קרן האור"
- דבק

אופן הכנת פנס הקסם

1. נצבע את התמונה בטושים מותאמים לצביעת שקף.
2. נדביק את השקף על בריסטול שחור **רק בשלושה צדדים** ונשאיר את החלק התחתון פתוח כך שייוצר כיס.
3. נגזור רצועת בריסטול לבנה בצורת משולש - זו תהיה "קרן האור".
4. נשחיל את הרצועה בין הבריסטול השחור לבין השקף.
5. כאשר נזיז את הרצועה מאחורי השקף, האזור שמתחתיה מתבהר, והציור נחשף בהדרגה - ממש כמו פנס שמאיר.

לסיום נשאל את הילדים:

- האם כל האורות שראינו דומים?
- האם כולם מאירים באותה צורה?

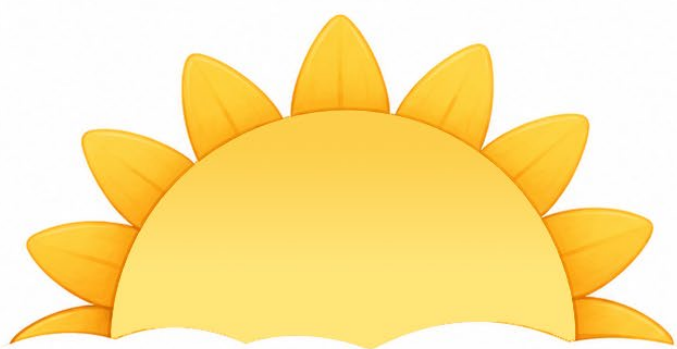
נשאיר את הילדים עם שאלת ההמשך:

למה אנחנו צריכים אור?

למה האור עוזר לנו?

שבוע 1 | יום ג'

אם לא היה אור

מטרות:

- הבנת תפקיד האור בביצוע פעולות יומיומיות.
- פיתוח יכולת השוואה והסקת מסקנות מתוך ניסוי אישי.

מהלך הפעילות:

פתיחה: "אם לא היה אור..."

נחלק לכל ילד דף עם המשפט: "**אם יום אחד האור היה נעלם, אני...**"
נבקש מהילדים להשלים את המשפט ב-2-3 משפטים ולכתוב או לצייר דבר אחד שהיה להם קשה לעשות בלי אור ודבר אחד שהיו מנסים לעשות כדי להסתדר.
נבחר כמה ילדים שיקריאו את מה שכתבו.

פעילות חווייתית מרכזית - "בואו ננסה"

נכין משימות פשוטות כמו בניית מגדל מקוביות, קריאה בספר השחלת חרוזים או הרכבת פאזל. בהתחלה נחשיך את החדר כמה שניתן, על ידי סגירת הווילונות וכיבוי האורות. ניתן לילדים לנסות לשחק בחושך, ולאחר מכן נדליק את האור ונאפשר להם להמשיך.
נשאל: "מתי היה לכם קל יותר? האם המשימה השתנתה, או רק האור?"

הרחבה לבוגרים:

נניח דף גדול במרכז המעגל. נשאל את הילדים: מה האור עוזר לנו לעשות ביום יום? (לקרוא, לצייר, לאכול ולמצוא חפצים). כל ילד שעונה תשובה, מגיע ומצייר אותה על הדף.

סיום: נאסוף את הילדים ונאמר: "כבר גילינו שאנחנו צריכים אור, גילינו שיש הרבה מקורות אור, והיום הבנו כמה דברים נפלאים אנחנו יכולים לעשות בזכות האור!"

אם לא היה אור...

.....

.....

אם לא היה אור...

.....

.....

שבוע 1 | יום ד'

בלשי הצללים

מטרות:

- גילוי תכונת האור.
- פיתוח יצירתיות והבעה אישית באמצעות הקרנת צללים וציורים.

מהלך הפעילות:

פתיחה: נחשיך מעט את החדר ונקרין ציור קטן על הקיר בעזרת פנס או מקרן בלי הסבר מוקדם. (ישנם פנסים שמקרינים ציורים, אם אין כזה, ניתן להכין פנס כזה לבד: לצייר על שקף ציור קטן בגודל של הפנס ולחבר לפנס בעזרת גומייה, או לחילופין להדביק מדבקה שקופה שמצויר עליה ציור על צדו המאיר של הפנס) נשאל את הילדים: "מאיפה הגיעה התמונה? איך היא הופיעה על הקיר?" נאפשר לילדים לנחש.

פעילות חקר: נתן לילדים להתנסות בעצמם - נכבה ונדליק את הפנס. נקרב ונרחיק את הפנס מהקיר כדי שיגלו שהאור "לוקח אתו" את התמונה.

פעילות יצירה מרכזית

חלק א' - "מקרן אישי".

נזמין את הילדים לשולחנות היצירה, נחלק לכל ילד גליל נייר טואלט, עיגול שקף עם ציור פשוט, גומייה ופנס קטן.

אופן ההכנה

1. נצייר ציור פשוט על צלופן שקוף, הגזור בצורת עיגול (כדאי בקו שחור עבה: פרח, בית, דג, פרפר וכו').
2. נניח את הצלופן על קצה הגליל, ונחבר אותו אליו בעזרת גומייה.
3. נאיר עם פנס מהצד השני של הגליל.
4. נקרין על קיר לבן.

והנה -קיבלנו מקרן אישי מקסים לכל ילד!

חלק ב', "בלשי הצללים"

לאחר שהילדים מכינים את המקרנים האישיים, נחשיך את החדר ונאפשר להם להקרין על הקיר. נבקש מהם לנסות לשנות את גודל התמונה על ידי קירוב והרחקת הפנס מהקיר. נשאל:

"מה קורה לתמונה כשהפנס מתקרב לקיר? ומה קורה כשהוא מתרחק?"
לאחר ההתנסות נאתגר אותם:

"מי מצליח ליצור את התמונה הכי גדולה? ומי מצליח להקטין אותה?"

נסכם בקצרה: "גילינו שלא רק האור יוצר את התמונה - גם המרחק בין האור, התמונה והקיר משנה את מה שאנחנו רואים".

שבוע 1 | יום ה'

מודים על האור

מטרות:

- הכרת הטוב והודיה על מתנות הבורא דרך חוויית האור.
- רכישת יכולת הבחנה מהירה בין הגורמים לחושך לבין הגורמים לאור.

מהלך הפעילות

פתיחה - חימום בתנועה: משחקי אור וחושך

משחק 1: ים-יבשה אור-חושך

נניח חבל במרכז המעגל, נסביר: צד ימין של החבל הוא: "אור" וצד שמאל של החבל הוא: "חושך"

נגיד מילים שקשורות לאור ולחושך, בכל פעם הילדים מחליטים האם המילה קשורה לאור או לחושך, וקופצים לצד המתאים.

לדוגמה:

- "שמש" - הילדים קופצים לצד האור
- "לילה" - לצד החושך
- "פנס נדלק" - אור
- "נר כבה" - חושך

אפשר לשלב הפתעות:

- "ענן מסתיר את השמש"
- "פותחים את התריס"
- "מדליקים פנס"

משחק 2: עוצרים בחושך

נסביר: כשאמר: "אור" - אתם יכולים לעשות מה שאתם רוצים, לטייל, לקפוץ, לחייך.
כשאמר: "חושך" - אתם נעצרים, ומתיישבים במקום.
נפעיל מוזיקה: מידי פעם נקרא בקול: "אור!" "חושך!" הילדים ינועו במרחב ויעצרו לפי הקריאות שלנו.
אחר כך נשאל: "איך הגוף שלנו הרגיש באור? איך בחושך?"

משחק 3: "מי מצא את האור?"

נבחר ילד אחד, הילד עוצם עיניים. נחביא פנס דולק במקום מסוים ונראה לכל הילדים היכן החבאנו את הפנס. הילד פוקח עיניים ומתחיל לחפש את הפנס.
הילדים מכוונים אותו בעזרת קולות:
כשהוא מתקרב לפנס - הילדים קוראים: "אור!".
כשהוא מתרחק מהפנס - הילדים קוראים: "חושך!".

פעילות חווייתית מרכזית - "מה חסר לי כשאין אור?"

נחשיך את החדר ונשים במרכז המעגל תמונה יפה. הילדים מנסים ליהנות מהתמונה בחושך. נדליק את האור ונשאל: "מה קרה כשהגיע האור? איזה דברים טובים האור מאפשר לנו לפגוש?"

סבב הודיה: נעביר בין הילדים פנס, בכל פעם נקרא ביחד: "אני רוצה להגיד תודה לד' כי בזכות האור אני יכול...". הילד שהפנס אצלו מודה בתורו על מתנה שהאור מביא לנו. לדוגמה: לשחק, לראות את אמא ואבא, לצייר, לטייל.

סיום: נחזיק פנס ביד. נדליק אותו בבת אחת. נקרא ביחד: "תודה לה' על האור!"

פעילויות לסיום היום

פעילות הסיום מסמלת סגירת מעגל יומי, ומסכמת את שלבי הפעילות וסיום ביצוע כל מרכיבי היום בצהרון. היא מסמלת את הפרידה עד ליום שלמחרת. בפעילויות הסגירה ניתן ביטוי לילדים, לספר על מה שהיה, ולאפשר עיבוד, ולרגש לקראת יום המחרת. לפניכם הצעות לפעילויות סיום וסיכום המבטאות דברים אלה.

יום א' - מכבים את האור

מהלך הפעילות:

נפעיל מוזיקה. הילדים מסתובבים בחדר לקול הצלילים. נעצור את המוזיקה, נאמר: **"האור כבה"** - הילדים קופאים במקום. נחזיר את המוזיקה, נאמר: **"האור נדלק!"** - הילדים ממשיכים לנוע.

בסיבוב האחרון נוריד בהדרגה את קצב התנועה: הולכים לאט, מאטים עוד ועוד, עד שעוצרים לגמרי.

נסיים: **"האור כבה, הגוף נח, ומחר נדליק אותו מחדש"**.

יום ב' - אותיות ומספרים של אור

מהלך הפעילות:

נכתוב על הלוח אות גדולה או מספר. נחשוב יחד על כמה שיותר דברים טובים שקשורים אליו.

לדוגמה:

האות ח' – חבר, חיוך, חכם.

המספר 3 – שלושה דברים שאני טוב בהם.

יום ג' - נושמים אור

מהלך הפעילות - הרפיה:

נבקש מהילדים לשבת או לשכב בנוחות. נאמר בקול רגוע: **"עצמו עיניים. דמיינו נקודת אור קטנה"**.

ניקח נשימה עמוקה ונאמר: **"אנחנו מכניסים אור..."**

נוציא אוויר לאט: **"ומוציאים את כל העייפות..."**

נחזור על כך 3 פעמים.

אחר כך נאמר:

"האור מגיע לידיים..." . מכווצים ומשחררים ידיים.

"האור מגיע לרגליים..." . מכווצים ומשחררים.

"האור מגיע לכל הגוף..." . נשארים רגועים ונושמים.

נסיים בלחישה: "האור איתנו, ואנחנו מוכנים לנוח".

יום ד' - צל של חבר

מהלך הפעילות:

נעמיד את הילדים בזוגות. ילד אחד הוא "האור" וילד אחד הוא "הצל". הילד הראשון עושה תנועות איטיות, והילד השני צריך לחקות אותו בדיוק, כאילו הוא הצל שלו.

לאחר זמן קצר מתחלפים.

בסוף נעשה את זה יחד בקבוצה: ילד אחד מוביל וכל הקבוצה הופכת ל"צל" שלו.

יום ה' - אור ופירגון

מהלך הפעילות:

נשב במעגל רגוע. נעבור לפי סדר האותיות (א', ב', ג'...). בכל אות, נבקש מילד אחד לומר מילת פירגון, תכונה טובה או מילה משמחת שמתחילה באות הזו ומאירה את האווירה בקבוצה (למשל: א' - אכפתיות, ב' - חבר בעל לב טוב, ג' - גבורה).

שבוע שני

איך האור עובד?

אור וחשמל, שימוש בטוח בחשמל, צללים והשתקפויות.

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	
האור מגיע	מילות האור	תפקידי האור	אותיות מאירות	מעבירים אור	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים
איך זה עובד?	מתי האור נדלק	אלופי הבטיחות	בלשי החשמל	האתגר הגדול	פעילות חינוכית העשרתית
מכבים את האור	אותיות ומספרים של אור	"נושמים" אור	צל של חבר	אור ופירגון	סיום יום

השבוע נלמד על החשמל והאור. נראה כי מקורות רבים של אור מופקים מהחשמל. נלמד כי למרות שאיננו רואים את החשמל, הוא מפעיל מכשירים רבים. נבדיל בין פריטים הצורכים חשמל לאילו המאירים ללא חשמל. נפתח מודעות וזהירות מהחשמל.

שבוע 2 | יום א'

מסע לעבר

מטרות:

- הכרת דרכי ההארה מתקופות שבהן טרם היה חשמל.
- פיתוח יכולת הקשבה והסקת מסקנות דרך סיפור ומשחק חקר.
- השוואה בין אמצעי תאורה פרימיטיביים לבין אמצעי התאורה הקיימים כיום.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב כולנו במעגל. נציג לילדים את המעטפה הסגורה, נפתח ונקריא את המכתב: "שלום למגלי האור! בשבוע שעבר גיליתם שיש הרבה מקורות אור, אבל היום יש לי תעלומה חדשה... ראיתי תמונה ישנה מאוד, ולא הייתה בה אפילו מנורה אחת! אז איך האנשים ראו בלילה? תוכלו לעזור לי לגלות?".

סיפור - "הלילה שהגיע מוקדם":

נספר לילדים על ילד שחי פעם בעירה עתיקה. נתאר כיצד ירד הלילה ונעשה חושך בחוץ. נפסיק באמצע הסיפור ונשאל את הילדים: "איך לדעתכם הם הסתדרו בחושך? האם היה להם חשמל להדליק? במה הם השתמשו?". לאחר שנשמע את התשובות, נמשיך את הסיפור ונסביר כיצד השתמשו באמצעים שונים כמו נרות ומדורות.

שיח קצר: נציג לילדים תמונות: תמונת נר, עששית, מדורה ושמש. לאחר הצגת כל פריט נשאל את הילדים: "האם זה יכול להאיר?", "האור הזה מאיר ביום או בלילה?", "איפה משתמשים בזה?". לא נמהר להסביר, אלא ניתן לילדים לחשוב ולענות.

פעילות חווייתית מרכזית - "פעם והיום":

ננחה את הילדים לעמוד בשורה. נציג לילדים תמונות של פריטים שמאירים (מהנספח). אם התמונה קשורה לפעם הילדים קופצים קפיצה אחורה, אם התמונה קשורה להיום, הילדים פוסעים שלוש פסיעות קדימה. אם התמונה קשורה גם לפעם וגם להיום, הילדים נשארים במקום.

לסיכום נערוך השוואה והסקת מסקנה.

נציג זוג תמונות, למשל נר ומנורה, מדורה ופנס, ונשאל:

- מה משותף לשניהם?
- מה ההבדל ביניהם?
- במה הייתם מעדיפים להשתמש בלילה? למה?

סיום: נסכם יחד עם הילדים ונאמר: "פעם לא היו מנורות, לא היה מתג, ולא היה חשמל, ובכל זאת הצליחו להאיר! אבל עדיין נשארה לנו תעלומה אחת... איך היום, בלחיצה אחת קטנה, כל הבית פתאום מואר? את זה נגלה מחר!".

שלום למגלים באור!

בשבוע שעבר גיליתם שיש הרבה
מקורות אור, אבל נוצרה תעלומה חדשה...

ראיתי תמונה ישנה מאוד,
ולא הייתה בה אפילו מנורה אחת!

אז איך האנשים ראו בלילה?

תוכלו לעזור לי לגלות?

שלכם,
"מגלה אור"

שבוע 2 | יום ב'

מתי האור נדלק?

מטרות

- הכרת המושג "חשמל" בצורה פשוטה ומוחשית.
- הבנה כי את החשמל אי אפשר לראות, אבל אפשר לראות מה הוא עושה.
- גילוי כי לא כל מקור אור פועל באותה הדרך.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב כולנו במעגל. נציג לילדים מעטפה חדשה מחוקר האור, נפתח ונקריא את המכתב:

"למגלי האור האלופים!

אתמול גילינו שפעם לא היה חשמל.

היום גיליתי משהו עוד יותר מוזר...

אני לוחץ על המתג, והאור נדלק.

אבל אני לא רואה מי מדליק אותו!

מי מסתתר בתוך החוטים?

האם תוכלו לעזור לי לפתור את התעלומה?

שלכם,

מגלה באור"

פעילות חווייתית מרכזית - "איפה החשמל?"

נציג לילדים מנורת שולחן פשוטה המחוברת לחשמל. נשאל אותם: "מה יקרה אם אלחץ כאן?". נלחץ על המפסק - האור נדלק!
נשאל את הילדים: "ראיתם את החשמל עובר? איפה הוא היה?".
ניתן לילדים לענות תשובות שונות, ואז נאמר את משפט:
"את החשמל אי אפשר לראות, אבל אפשר לראות מה הוא עושה! הוא עוזר למנורה להאיר!".

פעילות גילוי בתחנות - "מה צריך כדי שיידלק?"

נציב בחדר שלוש תחנות ונעבור יחד עם הילדים בין התחנות:

תחנה 1: פנס ללא סוללות - הילדים לוחצים על המפסק ובודקים אם הפנס נדלק.

תחנה 2: פנס עם סוללות - הילדים לוחצים והפנס מאיר.

תחנה 3: מנורת שולחן עם מפסק. הילדים לוחצים - נדלק, לוחצים שוב - נכבה.

לאחר ההתנסות בפנסים, נציג לילדים רצף של שלוש תמונות:

סוללה - חוט - מנורה

נשאל:

"מה לדעתכם צריך לקרות כדי שהאור יידלק?"

נאפשר לילדים לסדר את התמונות לפי הסדר הנכון, ואז נפתח יחד את הרעיון של **מסלול החשמל**.

משימת כתיבה קצרה: "מתי האור נדלק"

נחלק פתק קטן עם המשפט:

"האור נדלק כש...."

הילדים משלימים במילה או במשפט קצר, למשל:

- "יש חשמל".
- "לוחצים על המתג".
- "המעגל סגור".

משחק חשיבה - "עם חשמל או בלי חשמל?"

נציג לילדים תמונות וחפצים: פנס, מנורה, נר, שמש, עששית, פנס רחוב. הילדים צריכים להחליט ולהכריז: "צריך חשמל" או "לא צריך חשמל".

הרחבה לבוגרים:

איך עובד מעגל חשמלי?

לאחר שהילדים התנסו בהדלקת פנס או מנורה, נציג את תמונת המנורה מהנספח ונסביר:

"כדי שנורה תאיר, החשמל צריך לעבור בדרך סגורה, ממש כמו מסלול. למסלול הזה קוראים **מעגל חשמלי**".

אפשר לדמות זאת למסלול ריצה:

- אם המסלול סגור - הרצים יכולים להמשיך לרוץ.
- אם יש חור במסלול - הם נעצרים.

כך גם החשמל:

- כשהמעגל סגור - החשמל זורם והנורה נדלקת.
- כשהמעגל פתוח - החשמל נעצר והנורה נכבית.

אפשר גם להשתמש בהמחשה של כביש:

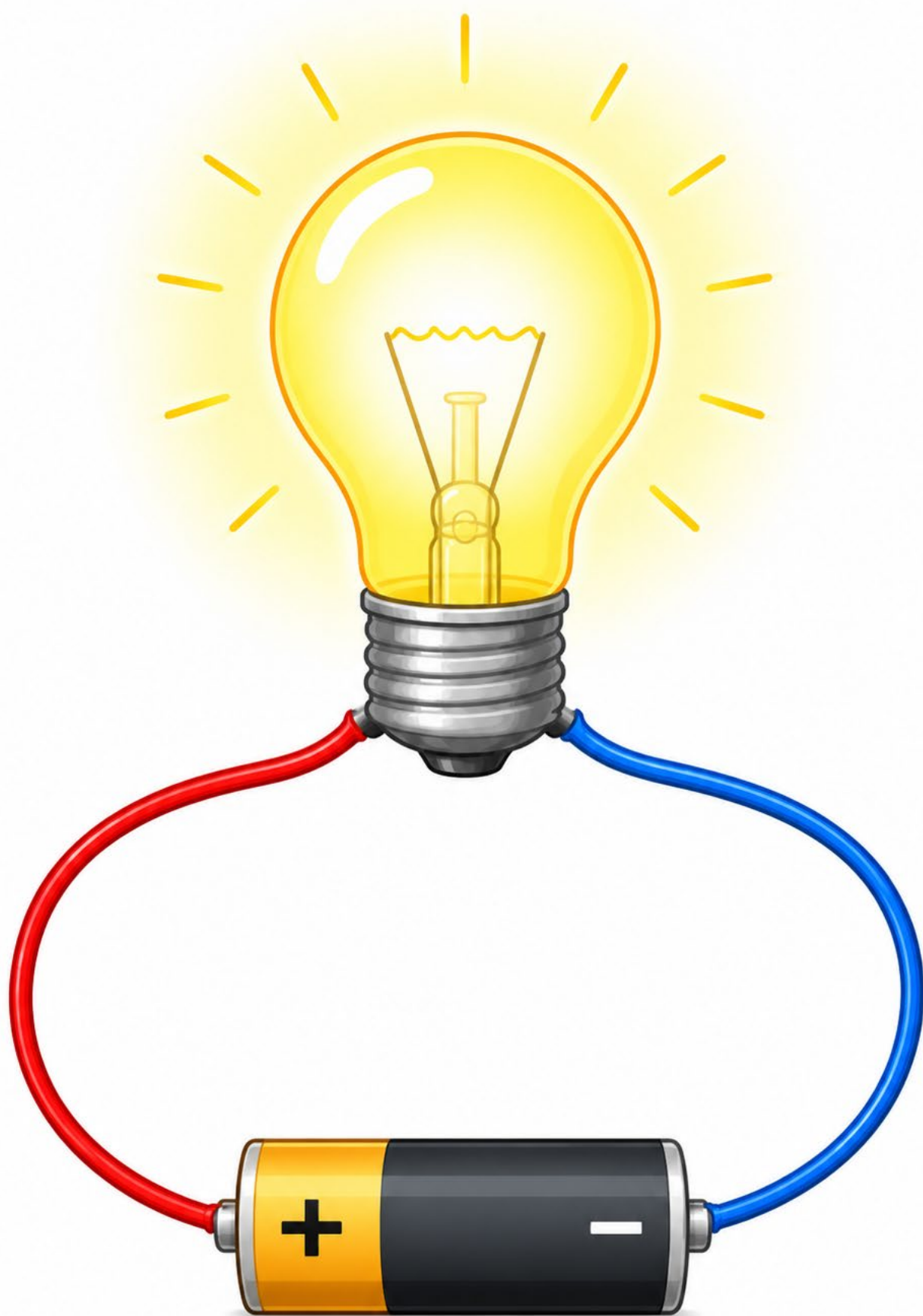
- המכוניות הן החשמל.
- הכביש הוא החוטים.
- הנורה היא המקום שבו האנרגיה הופכת לאור.
- המפסק הוא השער: כשהוא סגור, המכוניות ממשיכות; כשהוא פתוח, הן נעצרות.

סיום:

נשאל את הילדים: "האם אפשר לראות את החשמל? אז איך אנחנו יודעים שהוא שם?".
נסכם יחד: "את החשמל אי אפשר לראות, אבל אפשר לראות מה הוא עושה. מחר נגלה: איך משתמשים בחשמל בצורה בטוחה וזהירה".

האור נדלק כש...

האור נדלק כש...

שבוע 2 | יום ג'

אלופי הבטיחות

מטרות:

- למידת כללי בטיחות בסיסיים וחשובים בקרבת מכשירי חשמל ושקעים.
- פיתוח יכולת זיהוי בין התנהגות בטוחה להתנהגות מסוכנת.

מהלך הפעילות

פתיחה: סיפור והמחשה - "ניצוץ לומד להיזהר":

נציג לילדים בובה חמודה ונקרא לה "ניצוץ" (מהנספח). ניצוץ מדגים לילדים בכל פעם פעולה אחרת:

1. ניצוץ מנסה להכניס חפץ לתוך שקע החשמל בקיר.
ניצוץ מכסה שקע החשמל בקיר, במכסה.
2. ניצוץ רוצה ללחוץ על מתג האור כשהידיים שלו רטובות ממים.
ניצוץ לוחץ על מתג האור כשהידיים שלו עם מכוסות בכפפות.
3. ניצוץ מושך בכוח בכבל של מכשיר חשמלי.
ניצוץ מחלץ כבל של כבל חשמלי באופן בטוח.
4. ניצוץ מבקש מאמא או מאבא להדליק את המנורה הגבוהה.
ניצוץ עולה על כסא להדליק את המנורה הגבוהה.

בכל סיטואציה נעצור, ניצוץ ישאל את הילדים: "מותר לי לעשות את זה?".
הילדים יקראו ביחד בקול: "בטוח!" או "לא בטוח! מסוכן!".
נאמר לילדים: "נכון מאוד! בחשמל נוגעים רק מבוגרים. לעולם לא מכניסים ידים או חפצים לשקע, ולא נוגעים בחשמל בידיים רטובות".

פעילות חווייתית מרכזית "כתרי הבטיחות":

נזמין ילד אחד לקדמת המעגל ונניח על ראשו כתר עם תמונה (כך שכל הילדים רואים את התמונה, חוץ מהילד עצמו).

התמונות על הכתרים: ילד מכניס מברג לשקע, כבל קרוע, ילד מושך בחזקה בכבל של מכשיר חשמל, אמא מדליקה לילד את תנור החימום.

הילד שעל ראשו הכתר שואל את חבריו שאלות של כן/לא:

- "זה בטוח?"
- "זה קשור לחשמל?"
- "יש כאן מבוגר?"
- "משתמשים בזה בבית?"
- "צריך להיזהר?"

לפי התשובות, הילד מנחש מה מצויר לו על הכתר.

משימת "מסדרים את כללי הבטיחות"

בסיום הפעילות נחלק לכל ילד דף משימה אישי.

בדף יופיעו כמה משפטים שבהם המילים התבלבלו, הילדים צריכים סדר את המילים ולכתוב את המשפט הנכון.

לדוגמה:

- נוגעים / לא / בשקע החשמל = לא נוגעים בשקע החשמל.
 - רטובות / לא / נוגעים / בידיים / בחשמל = לא נוגעים בחשמל בידיים רטובות.
 - בכבל / לא / מושכים = לא מושכים בכבל.
 - מבוגר / מבקשים / לעזרה = מבקשים עזרה ממבוגר.
- אפשר להוסיף ליד כל משפט **איור קטן**, כדי שגם ילדים שמתקשים בקריאה יוכלו להיעזר בתמונה.

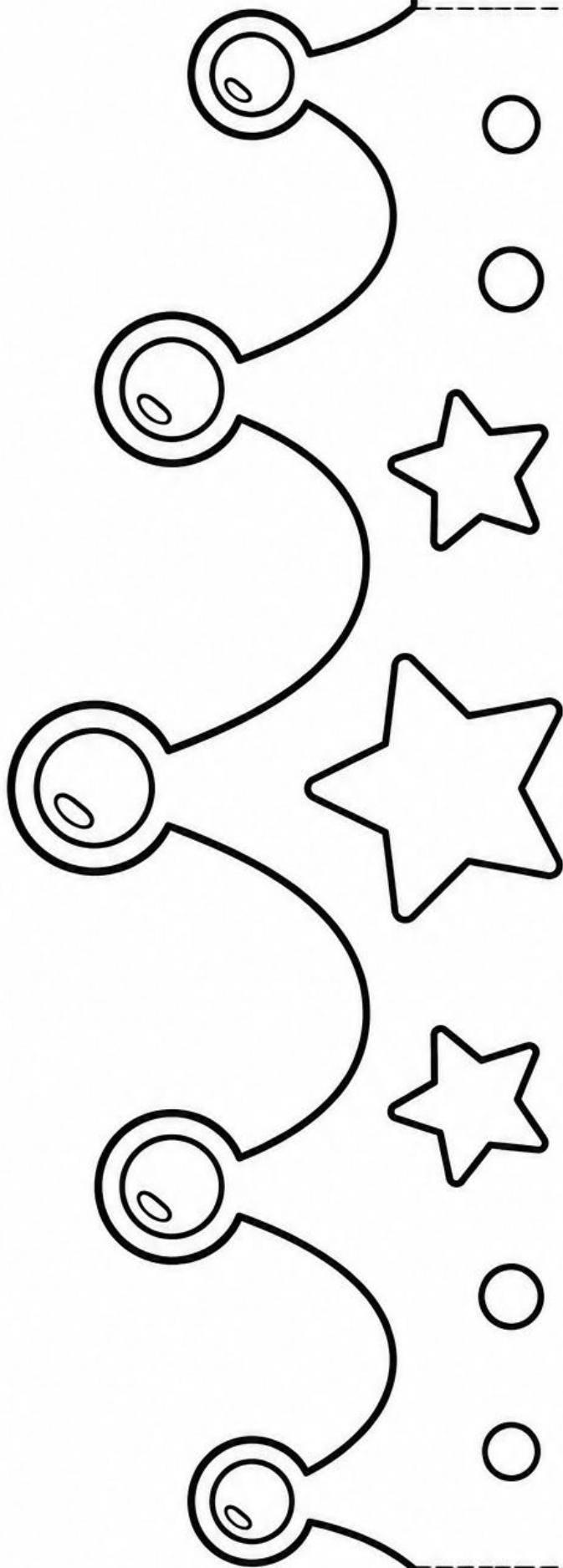
סיום: נשב במעגל ונשאל: "איזה כלל חשוב נספר לאבא ואמא בבית שלמדנו כדי לשמור על הבטיחות בחשמל?" כל ילד משתף בכלל אחד.

נכריז בקול: "כל הכבוד! הפכתם ל'שומרי בטיחות בחשמל!'"

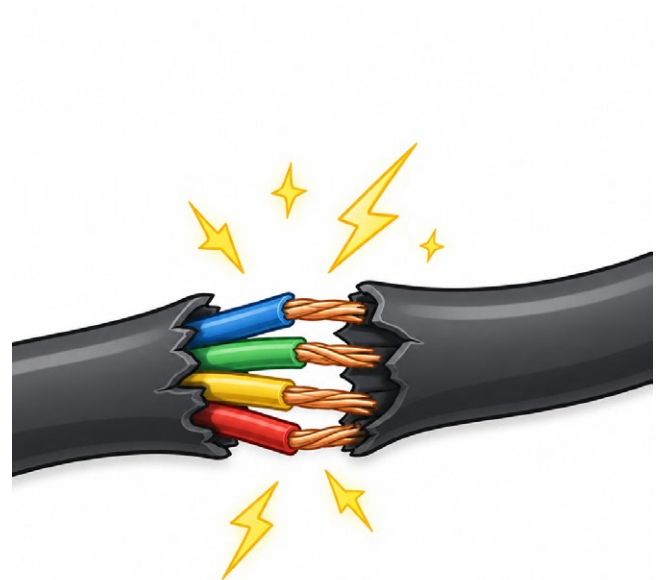

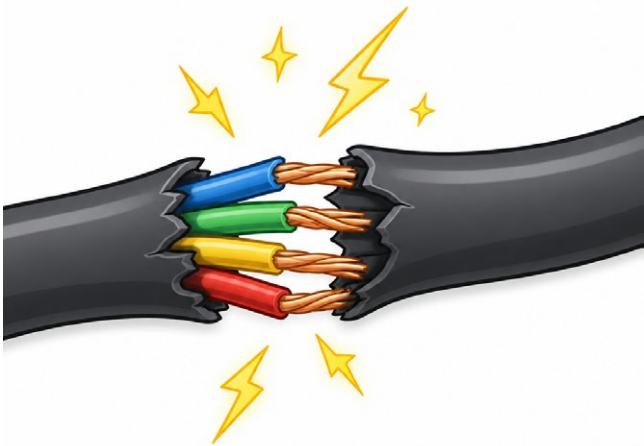

לחברקה
או
סגירה

לחברקה
או
סגירה

משימת "מסדרים את כללי הבטיחות"

סדרו את המילים שהתבלבלו לכלל בטיחות:

נוגעים / לא / בשקע החשמל

רטובות / לא / נוגעים / בידים / בחשמל

בכבל / לא / מושכים

מבוגר / מבקשים / לעזרה

שבוע 2 | יום ד'

בלשי חשמל

מטרות:

- זיהוי מכשירי חשמל שונים בסביבה הקרובה.
- הבחנה בין מכשירי חשמל שמפיקים אור לבין מכשירי חשמל שממלאים תפקידים אחרים.

מהלך הפעילות

פתיחה: נקריא את המכתב מחוקר האור:

"היום אני ממש מבולבל... אני יודע שיש חשמל, אבל אני לא מצליח למצוא אותו! הוא לא בצבע אדום, אין לו ריח, ואי אפשר לתפוס אותו בידיים. אז איפה החשמל מתחבא?"

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - "בלש/ית החשמל":

נחלק לכל ילד תג קטן של "בלש". נצא לסיור בלשים במרחב. המשימה: למצוא כמה שיותר חפצים ומכשירים שעובדים בעזרת חשמל. בכל פעם שילד מוצא מכשיר (כמו מקרר, קומקום, מנורה, מזגן), נעצור ונשאל: "איך ידעתם שזה צריך חשמל? מה יקרה אם ננתק אותו מהחשמל?"

חלק ב' - פעילות מיון בחישוקים:

נניח על הרצפה שלושה חישוקים צבעוניים:

חישוק 1: צריך חשמל ומאיר (מנורה, פנס רחוב).

חישוק 2: צריך חשמל ולא מאיר (מקרר, מאוורר, קומקום, טוסטר).

חישוק 3: לא צריך חשמל בכלל (ספר, כדור, אופניים, בובה).

נחלק לילדים תמונות או חפצים קטנים, וכל ילד בתורו מניח את החפץ בחישוק הנכון.
לילדים הצעירים, מומלץ להניח שני חישוקים בלבד.

חישוק 1 - צריך חשמל,

חישוק 2 - לא צריך חשמל.

חלק ג' - פעילות יצירה - "הבית המואר שלי":

נזמין את הילדים לשולחנות היצירה,
נחלק לכל ילד דף עם ציור של בית עם חלונות.
ננחה את הילדים לגזור מדויק מסביב לבית.
נעזור לילדים לגזור את החלונות, כך שייוצרו שני חללים ריקים בצורת מלבן שישמשו
לחלונות. מאחורי החלונות נדביק נייר צלופן צהוב או כתום.
כשהילדים מרימים את הבית מול אור השמש או מול המנורה, החלונות נראים מוארים
ויפים!

הרחבה לבוגרים:

נחלק לבוגרים עיתונים וקטלוגים. נבקש מהם לגזור תמונות של מכשירי חשמל שונים
שנמצאים בבית (כמו מכונת כביסה, מייבש, מיקסר) ולהדביק אותם על הבית שהכינו.

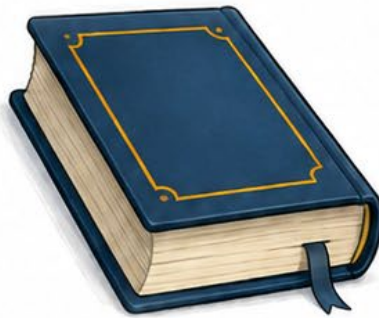
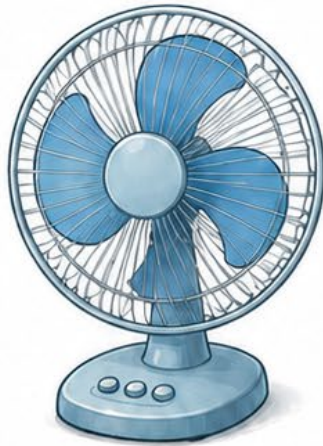
סיום:

נעמוד יחד, נרים את הבתים המוארים אל האור ונאמר: "היום גילינו שהחשמל נמצא
כמעט בכל מקום סביבנו! הוא לא רק מאיר, הוא גם עוזר לנו לבשל, לקרר ולנקות!".

שבוע 2 | יום ה'

האתגר הגדול

מטרות:

- סיכום והעמקה כל הידע שנרכש במהלך השבוע.
- תרגול מיומנויות חקר, תנועה ומיון דרך תחנות אתגר חווייתיות.

מהלך הפעילות

פתיחה: נפתח את המעטפה האחרונה של מגלה האור:

"שלום מגלי אור יקרים! כל השבוע עזרתם לי לפתור תעלומות. עכשיו נשאר לנו רק אתגר אחד אחרון! אם תעברו את כל התחנות, תזכו בתעודת מגלי אור וחשמל מוסמכים!".
נחלק לכל ילד "כרטיס מגלה" עם מקום לארבע מדבקות. (מהנספח)

פעילות חווייתית מרכזית - תחנות האתגר:

נעבור עם הילדים בין התחנות השונות, בכל פעם שנסיים את הפעילות בתחנה, נחלק לילדים מדבקה להדביק בכרטיס "מגלה אור" שלהם.

תחנה 1: פינת הניסויים

על השולחן נניח פנסים וחומרים שונים: צלופן, קרטון עבה, שקף, נייר כסף.
ננחה את הילדים להאיר עם הפנס על החומרים וגלות: מה מעביר את האור דרכו? ומה חוסם את האור?

תחנה 2: מרוץ המכשירים

נניח בקצה החדר שלושה חישוקים -

חישוק 1 - "מאיר בחשמל",

חישוק 2 - "עובד בחשמל בלי להאיר",

חישוק 3 - "לא צריך חשמל".

נניח מכשולים קטנים שונים (ולא מסוכנים) ברחבי החדר.

נחלק לכל ילד תמונה של פריט אחד. כל ילד רץ במסלול מכשולים ומניח את התמונה בחישוק המתאים. (לילדים הצעירים, מומלץ להשתמש בשני חישוקים בלבד - "צריך חשמל" ו"לא צריך חשמל")

תחנה 3: חידון ניצוץ היודע

נקשור לידי הילדים שתי רצועות מנייר קרפ. רצועת נייר קרפ ירוקה על יד אחת, ורצועת נייר קרפ אדומה על היד השנייה.

נציג בעזרת הבובה "ניצוץ" שאלות בטיחות.

אם הפעולה מותרת ובטוחה - הילדים מרימים את היד עם הסרט הירוק.

אם היא מסוכנת - מרימים את היד עם הסרט אדום.

דוגמאות לשאלות: האם נוגעים בשקע? האם מושכים בכבל? האם מדליקים מכשיר חשמל עם מבוגר? האם אפשר לגעת בשקע בידיים רטובות? האם מותר לגעת בתנור חם? המכשיר כבוי אבל עדיין מחובר לחשמל - האם אפשר לשחק עם הכבל?"

תחנה 4: בלשי האור בכיתה

ננחה את הילדים למצוא בכיתה מקור אור אחד ומכשיר חשמלי אחד.

סיום: סיום נושא חגיגי

נשב במעגל. נשאל: "מה הדבר הכי מעניין שגיליתם השבוע?"

כל ילד משתף במשפט אחד.

אחר כך נפתח את המעטפה האחרונה. ונקריא את הכתוב בה:
"כל הכבוד!"

הצלחתם לפתור את כל התעלומות.

עכשיו אתם מגלי אור וחשמל אמיתיים!"

נשאל שאלה כללית וכל ילד בתורו יענה:

"אם הייתם צריכים ללמד ילד קטן דבר אחד שלמדתם השבוע -

מה הייתם מלמדים אותו?"

כל ילד אומר משפט קצר, ואז מקבל את המדליה.

נריע יחד: "כל הכבוד למגלי האור והחשמל האלופים שלנו!"

שלום מגלי אור יקרים!

כל השבוע עזרתם לי לפתור תעלומות.

עכשיו נשאר לנו רק אתגר אחד אחרון!

אם תעברו את כל התתנות,

תזכו בתעודת מגלי אור וחשמל מוסמכים.

שלכם,
מגלה אור

כרטיס מגלה

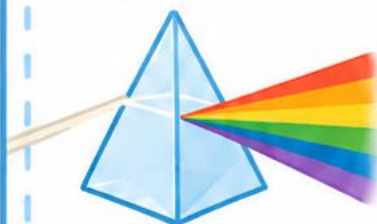

תחנה שניה

תחנה ראשונה

תחנה רביעית

תחנה שלישית

שבוע שלישי

האור שבי

הכרה בכוחות והיכולות של כל ילד, פיתוח ביטחון עצמי, תכונות ייחודיות ומודעות עצמית.

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	
האור מגיע	מילות האור	תפקידי האור	אותיות מאירות	מעבירים אור	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים
האור שבי	הכישרונות שלי	כיצד מאירים	מעגל האור	אני מגלה את האור	פעילות חינוכית העשרתית
מכבים את האור	אותיות ומספרים של אור	"נושמים" אור	צל של חבר	אור ופירגון	סיום יום

השבוע נחפש אחר האור החבוי בתוכנו. נכיר את המעלות האישיות של כל אחד ואחד. נפתח מודעות חיובית ובטחון עצמי. נלמד כי המעשים הטובים שלנו מאירים לאחרים. דרך חוויה ומשחק - נכיר את התכונות הייחודיות לכל אחד, ונעצים אותן.

שבוע 3 | יום א'

האור שבי

מטרות:

- היכרות עם האור הפנימי הייחודי של כל אחד.
- עידוד מודעות למעשים טובים וכוחות פנימיים.

מהלך הפעילות

פתיחה - מעטפת מסתורית

נשב במעגל ונציג לילדים מעטפה סגורה. נקרא בקול את הכתוב בתוכה:
"השבוע יצאנו לחפש אור חדש. אבל הפעם לא בשמים, לא במנורה ולא בפנס... הפעם מחפשים אור מיוחד שנמצא אצל כל ילד. האם תצליחו לגלות איפה הוא?"

סיפור - הילדים שחיפשו אור

נספר לילדים על כמה ילדים שקמו בבוקר ולא הרגישו כל כך שמחים. אחד אמר: "אם נמצא הרבה אור, אולי נרגיש טוב יותר".
הם יצאו לחפש ומצאו את השמש. השמש האירה, אבל עדיין הרגיש להם שחסר משהו.
הם מצאו פנס. הפנס האיר את הדרך, אבל בפנים הם עדיין הרגישו אותו דבר.
הם מצאו מנורה. החדר התמלא אור, אבל הם עדיין המשיכו לחפש.
פתאום פגשו אדם חכם והוא שאל: "מה אתם מחפשים?". ענו לו: "אור".
האיש חיך ואמר: "יש אור שלא נמצא בשמש ולא בפנס". שאלו הילדים: "איפה האור נמצא?". ענה להם האיש: "בתוך כל אחד מכם". שאלו הילדים: "איך רואים אותו?". ענה להם החכם: "כשאתם מקיימים מצוות, כשאתם משמחים את החבר, כשאתם מחייכים, כשאתם עוזרים, וכשאתם מכירים במעלות שלכם – האור הזה מתגלה".
שיח קצר: נשוחח: "האיש החכם אמר לילדים שיש בתוכם אור. איזה אור יכול להיות בילד?" נשמע את תשובות הילדים. נסכם: "בשבוע הקרוב נלמד איזה אור יש בנו"

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - מחפשים את האור

נחביא מראש כוכבים מנייר ברחבי הכיתה. נבקש מהילדים לחפש ולמצוא אותם. כל ילד שמוצא כוכב מביא אותו אל המעגל. הכוכבים ריקים, נאמר: "האור הזה עוד לא נדלק. מה יכול להדליק אותו?" מכאן נדבר על דברים טובים שיש בכל אחד.

חלק ב' - האור נדלק

נכין נורה גדולה מקרטון/ או ציור על בריסטול ונניח אותה במרכז המעגל. נחלק לילדים שורה של מדבקות צהובות. נקריא מצבים שונים, כגון: יוסי עזר לחבר, חני ניסתה שוב ושוב לענות על שאלה בשיעורי בית ולא התייאשה, מוטי חיך לחבר, מיכאל סידר את המשחקים, אלחנן שיתף במשחק. אחרי כל מקרה שנגיד, הילדים קוראים בקול: "האור נדלק!" מגיעים למרכז ומדביקים על הנורה מדבקה צהובה. לאט לאט הנורה מתמלאת. נשאל: "מה הדליק את האור?" נגיע למסקנה שהמעשים הטובים והכוחות שלנו מדליקים את האור.

חלק ג' - יצירה - הנורה שלי

נחלק לכל ילד גזיר נייר בצורת נורה (מהנספח). במרכז נדביק תמונה של הילד (או שננחה את הילד לצייר את עצמו). המסגרת נשארת כרגע פתוחה. במהלך השבוע יוסיפו הילדים מדבקות וקרניים של כוחות ומעשים טובים. נשמור את היצירות אצלינו להמשך השבוע.

סיום: נסכם: "בשבועיים האחרונים גילינו אור בשמש, בפנסים ובמנורות. היום גילינו שיש עוד אור מיוחד. השבוע נצא לגלות איזה אור מיוחד יש בכל אחד מכם".

למגלי האור היקרים!

השבוע יצאנו לחפש אור חדש.

אבל הפעם לא בשמים,

לא במנורה ולא בפנס...

הפעם מחפשים

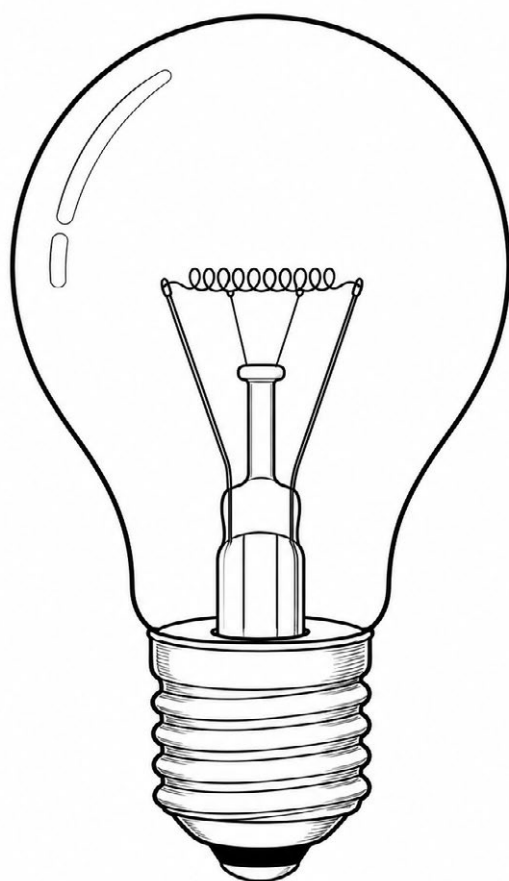
אור מיוחד שנמצא אצל כל ילד.

האם תצליחו לגלות איפה הוא?

שלכם,

מגלה האור

שבוע 3 | יום ב'

הכישרונות שלי

מטרות:

- זיהוי והכרת תחומי החוזק והכוחות האישיים.
- פיתוח הערכה עצמית וביטחון ביכולות הייחודיות.

מהלך הפעילות

פתיחה: נזכיר את הסיפור מאתמול ונמשיך: "הילד כבר יודע שיש בו אור. אבל הוא לא מבין איפה הוא! הוא שואל את האיש החכם: "אבל איפה האור שלי? אני לא מצליח לראות אותו". האיש מוציא קופסה קטנה. הילד מתרגש. "אולי האור שלי נמצא בפנים?" הוא חושב. הילד פותח את הקופסה... אבל... הקופסה ריקה. הילד מתפלא.

האיש מחייך ואומר: "האור שלך לא נמצא בתוך קופסה. הוא מתגלה בכל פעם שאתה עושה את הדברים בעזרת המעלות והמתנות שנתן לך ה'".

פעילות חווייתית מרכזית,

חלק א' - "קופסת ההפתעות":

נציג קופסה ובתוכה חפצים שונים (לב-אכפתיות, קובייה-בנייה, מכחול-יצירה, כדור-תנועה, ספר-סיפורים, תוף-מוזיקה, פאזל-חשיבה). בכל פעם נוציא חפץ ונשאל: "מי אוהב לעשות את זה? מי מרגיש שזה האור שלו?" הילדים מרימים את היד ומשתפים. יש לשים לב כי אין תשובה נכונה. כמה ילדים יכולים לבחור באותו חפץ. המטרה היא להתחיל לזהות תחומי חוזק דרך משחק.

חלק ב' - "זה האור שלך!":

נתאר חוזקה של ילד מסוים מבלי לנקוב בשמו: "יש לנו כאן ילד שיודע לבנות מגדלים גבוהים" או "ילד שתמיד שם לב אם חבר צריך עזרה". הילדים מנחשים במי מדובר ואומרים את שמו. כשהילד מתגלה, נריע לו ונאמר: "זה האור המיוחד שלך!" נמשיך כך עם ילדים נוספים. חשוב מאוד שכל ילד יקבל במהלך הפעילות רגע שבו מאירים את החוזקה שלו.

הרחבה לבוגרים:

נבקש מהילדים להצביע על חוזקה שהם רואים אצל החבר שיושב לידם.

חלק ג' - פעילות יצירה - "מראת האור שלי":

נחלק לילדים את יצירת הנורה מיום א'. הילדים מקשטים מסביב בחומרים נוצצים. נחזק את הילדים: "לכל אחד יש אור מיוחד וכישרונות מיוחדים!"

משימת כתיבה קצרה לבוגרים:

דף קטן עם כותרת:

האור המיוחד שלי

אני טוב ב _____

אני יודע את זה כי _____

סיום: נשב במעגל. ניגש לכל ילד ונאמר לו משפט חיזוק אישי על חוזקה שראינו אצלו (כגון: "אני רואה שאתה יודע לעזור", "אני רואה שאתה מתמיד").

האור המיוחד שלי

אני טוב ב _____

אני יודע את

זה כי _____

שבוע 3 | יום ג'

כיצד מאירים

מטרות:

- פיתוח תחושת שייכות ומשמעות בקבוצה.
- הבנת החשיבות של כל יחיד לתפקוד הכלל.

מהלך הפעילות

פתיחה: נספר את הסיפור "הנורה שחיפשה את המקום שלה": "הייתה פעם נורה קטנה שהסתכלה על הנורות הגדולות והחזקות מסביבה ואמרה: 'הלוואי שהייתי כמוהן, מאירה לכולם באור גדול, מאירה חדרים שלמים, אותי בטח לא צריכים! אני כל כך קטנה ומסכנה!' ערב אחד כבו האורות בבית, ולא היה אפשר לראות שום דבר. לקחה אמא את הנורה הקטנה והדליקה אותה. ומה אתם אומרים?... כל הילדים שמחו ואמרו: 'סוף סוף יש אור! סוף סוף אפשר לראות!' חשבה הנורה הקטנה והבינה: לא צריך להיות כמו מישהו אחר כדי להאיר!"

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - "איפה חסר אור?"

נפזר בחדר תמונות של מצבים שונים (ילד בודד, מגדל שנפל, משחק שחסרים בו חלקים) נשאל: "מה חסר בתמונה? איזה אור אנחנו יכולים להביא לכאן?" הילדים מציעים פתרונות מעשיים כמו חיוך, הושטת יד, או רעיון למשחק.

חלק ב' - "הכיסא המיוחד שלי"

נציב כיסא במרכז המעגל. בכל פעם נזמין ילד לשבת עליו.

נאמר יחד:

"זה הכיסא של _____, ורק הוא יכול להביא את האור שלו לצהרון שלנו!"

הילד בוחר תנועה משמחת (קפיצה, מחיאת כף, סיבוב)

וכולם מבצעים את התנועה אחריו.

חלק ג' - "איך אפשר להאיר?"

נזמין בכל פעם ילד אחד או שניים להציג סיטואציה חברתית קצרה, שבה חבר זקוק לעזרה, עידוד או התייחסות.

לדוגמה:

- ילד יושב לבד ולא מצליח להצטרף למשחק.
- חבר מתייאש כי הוא לא מצליח במשימה.
- שני ילדים רוצים את אותו משחק.
- ילד הפסיד במשחק ונראה עצוב.
- חבר שכח את הצידוד שלו.

לאחר ההצגה נשאל את הילדים:

"מה אפשר לעשות עכשיו כדי להאיר לחבר?"

נבחר ילד או זוג ילדים שיציעו פתרון ואף יציגו אותו.

לאחר מכן נשאל: "איך לדעתכם החבר הרגיש לפני? ואיך הוא יכול להרגיש אחריו?"

הרחבה לבוגרים:

נבקש מהילד שיושב על הכיסא לספר לנו משהו אחד שהוא טוב בו.

סיום: נעביר פנס בין הילדים במעגל. כשכל ילד מחזיק את הפנס נאמר לו משפט מעצים: "כמה טוב שאתה איתנו כי אתה מביא איתך חברות/שמחה/עזרה".

שבוע 3 | יום ד'

מעגל האור

מטרות:

- עידוד התנהגות חברתית חיובית ואכפתיות.
- תרגול זיהוי מעשים טובים אצל החברים.

מהלך הפעילות:

פתיחה: נשב במעגל ונשוחח: "למדנו שלכל אחד יש אור. ה' נתן לכל ילד מתנות, כישרונות, דברים שהוא טוב בהם. יש לנו עוד משהו מאד מיוחד! אנחנו יכולים לחלוק מהאור שלנו לאחרים! אתם יודעים כיצד?" נשמע את תשובות הילדים. נסכם: "כשאנחנו עושים מצוות ומעשים טובים, כשאנחנו משמחים חבר, אנחנו מאירים לכל העולם!"

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - "מי האיר?":

נתאר מעשה טוב שקרה בצהרון לאחרונה (איסוף משחקים, ויתור, עידוד חבר) הילדים מנחשים מי ביצע את המעשה. כשהילד מתגלה, כולנו מוחאים כפיים ואומרים: "_____ (שם הילד) מאיר את הצהרון!"

חלק ב' - "האור עובר":

נחזיק פנס כבוי ונאמר: "הפנס הזה לא מאיר מעצמו, הוא צריך את המעשים הטובים שלנו". נעביר את הפנס מילד לילד. נגיד לכל ילד שמקבל את הפנס מילה טובה על מעשה טוב שעשה היום. הילד מדליק את הפנס, מכבה אותו ומעביר אותו הלאה לחבר הבא.

חלק ג' - "מעגל האור"

נעמוד במעגל. נבחר ילד אחד שיכנס למרכז ויעשה תנועה שמחה או מצחיקה. כל הקבוצה מחקה אותו. לאחר מכן הילד שבמרכז בוחר ילד אחר ואומר לו: "אני מעביר אליך את האור" הילד שנבחר נכנס למרכז, בוחר תנועה חדשה ומעביר את האור לילד נוסף.

שדרוג: לפני שהילד מעביר את האור, הוא צריך לומר משהו קטן שהילד הבא טוב בו, למשל:

"אני מעביר את האור ליעקב כי הוא תמיד עוזר".

"אני מעביר את האור למרים כי היא יודעת להצחיק".

כך נוצר משחק תנועתי, אבל תוך כדי הילדים מתבוננים אחד בשני ומגלים את האור שיש בחברים שלהם.

סיום: נשב במעגל ונשאל: "איך אפשר להאיר את הצהרון שלנו עוד ועוד?" הילדים עונים (לעזור, לחייך, לשתף) נסכם: "את האור הזה לא תמיד רואים בעיניים, אבל מרגישים אותו היטב בלב".

שבוע 3 | יום ה' אני מגלה את האור

מטרות:

- חיזוק תחושת מסוגלות והערך העצמי.
- זיהוי יכולות אישיות וחוויות הצלחה.
- פיתוח התנסות בדברים חדשים והתמודדות עם אתגר

פתיחה – "תראו מה אני יכול!"

נניח במרכז המעגל **שקית ובה כרטיסי אתגר**.

(יש להכין כרטיסים ואתגרים המתאימים לגיל ולרמת הקבוצה) נסביר:

"היום נבדוק משהו חשוב: כמה דברים אנחנו כבר יודעים לעשות, וכמה דברים אנחנו יכולים ללמוד אם רק ננסה".

נוציא בכל פעם כרטיס אחד ונזמין את הילדים לבצע יחד משימה קצרה:

- לעמוד על רגל אחת במשך 10 שניות.
- למחוא כפיים לפי קצב שניתן.
- לזכור ולחזור על רצף של 6 תנועות.

- להעביר כדור סביב הגוף בלי להפיל.
- לומר את ימי השבוע לפי סדר מהסוף להתחלה.
- אחרי כמה משימות נעצור ונשאל:
- "איזו משימה הייתה לכם קלה?"
- "איזו הייתה קצת קשה?"
- "מה הרגשתם כשהצלחתם?"

נסכס: "לפעמים אנחנו מגלים שאנחנו מסוגלים לעשות הרבה יותר ממה שחשבנו. היום נצא לגלות את האור שיש בכל אחד מאיתנו – את הדברים שאנחנו יודעים לעשות ואת הדברים שאנחנו יכולים ללמוד".

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - "האור שלי"

נפזר במרכז המעגל כרטיסים עם יכולות שונות:

אני טוב ב...

- לעזור
- לחשוב
- לבנות
- להצחיק
- להקשיב
- לצייר
- לזכור
- להיות חבר
- לנסות
- ללמוד דברים חדשים
- לשים לב לאחרים

כל ילד בוחר כרטיס אחד שמתאים לו ומספר עליו משפט קצר. אפשר לאפשר גם לבחור: "משהו שאני רוצה להיות טוב בו יותר".

חלק ב' - משימת כתיבה "מדליקים את האור שלי"

נחלק לכל ילד נורה גדולה עם חיוך, ובתוכה מקום מוכן להשלמה:
"אני מצליח ב _____" הילדים משלימים את המשפט.

סיום - "רגע של אור"

נעמוד במעגל. כל ילד בתורו אומר: "האור שלי הוא..."

ומשלים במילה אחת:

"עזרה", "חברות", "חשיבה", "שמחה", "אומץ", "יצירתיות" וכדומה.

נמחא כפיים ונאמר יחד: "לכל אחד יש אור משלו!"

נסכם: "לפעמים אנחנו מגלים את האור שלנו דווקא כשאנחנו מעזים לנסות.
כשאנחנו מצליחים במשהו - אנחנו מגלים לעצמנו: אני יכול, אני מסוגל, ויש בי
הרבה יותר ממה שחשבתי".

לְעִזָּז

לְחַשׁוֹב

לְבָנוֹת

לְהַצְחִיק

לְהִקְשִׁיב

לְצַיֵּר

לְזָכוֹר

לְהִיּוֹת
חֵבֶר

לְנַסּוֹת

לְלַמּוֹד
דְּבָרִים חֲדָשִׁים

לְשִׁים לֵב
לְאַחֲרִים

לְעֶזֶר

לְחַשׁוֹב

לְבָנוֹת

לְהִצְחִיק

לְהִקְשִׁיב

לְצִיֵּר

לְזָכוֹר

לְהִיּוֹת
חֵבֶרָה

לְנִסּוֹת

לְלַמֹּד
דְּבָרִים חֲדָשִׁים

לְשִׁים לֵב
לְאַחֲרִים

חנוכה מאיר ושמח

שבוע רביעי

חנוכה מאיר ושמח

חנוכה, משחקי אור ונתינה, אכפתיות ושיתוף פעולה.

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	
האור מגיע	מילות האור	תפקידי האור	אותיות מאירות	מעבירים אור	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים
התעלומה שעל הקיר	משימת הסביבון	מסתובבים ונהנים	אור בתוך החושך	מאירים לאחרים	פעילות חינוכית העשרתית
מכבים את האור	אותיות ומספרים של אור	"נושמים" אור	צל של חבר	אור ופירגון	סיום יום

השבוע מצפה לנו שבוע חווייתי ומאיר במיוחד. בשבוע זה נשחק במשחקי אור ונתינה. נתחבר למנהגי ימי החנוכה. נכיר במעלותינו ומעלות חברינו. נפתח את המוטוריקה העדינה והגסה, ואת יכולת התגובה המהירה לגירויים.

שבוע 4 | יום א'

התעלומה שעל הקיר

מטרות:

- היכרות עם מושג הצל והאור דרך חוויה מוחשית.
- פיתוח הדמיון והיכולת לספר סיפור דרך דמויות.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב במעגל. נחשיך מעט את החדר, נדליק פנס קטן ונאיר על הקיר. נעשה עם הידיים צורה של ציפור או ארנב ונראה איך נוצר צל. נשאל: "מה רואים על הקיר?". הילדים עונים: "צל!" נאמר: "נכון מאוד! כשהאור פוגש חפץ, נוצר צל. היום נכין תיאטרון צלליות מיוחד לכבוד חנוכה!"

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - תיאטרון אישי מבריסטול:

נזמין את הילדים לשולחנות היצירה נחלק לכל ילד מלבן גדול מבריסטול שחור. נגזור במרכז המלבן חלון גדול. נדביק מאחורי החלון נייר אפיה - זה יהיה מסך התיאטרון. נקשט את המסגרת במדבקות זורחות לפי בחירת הילדים. נגזור את הסביבונים, הסופגנייה והכד מהנספח ונחבר אותן למקלות.

נניח את המקלות עם הפריטים מאחורי המסך ונאיר בעזרת פנס מאחור.

כך מתקבל **תיאטרון צלליות אישי קטן**, שאפשר להחזיק ביד.

נחשיך מעט את החדר, נפעיל את הפנסים, ונספר לעצמנו סיפור משותף.

חלק ב' - "התעלומה שעל הקיר":

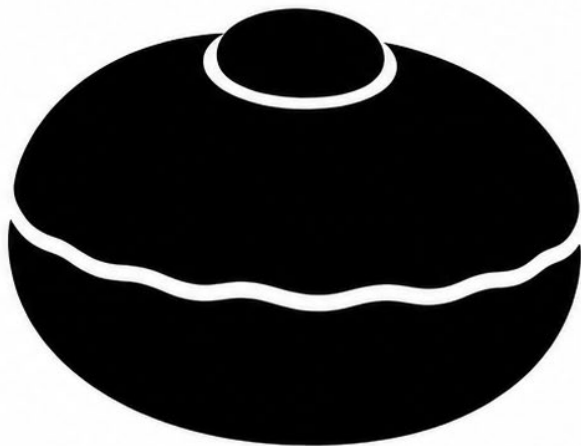
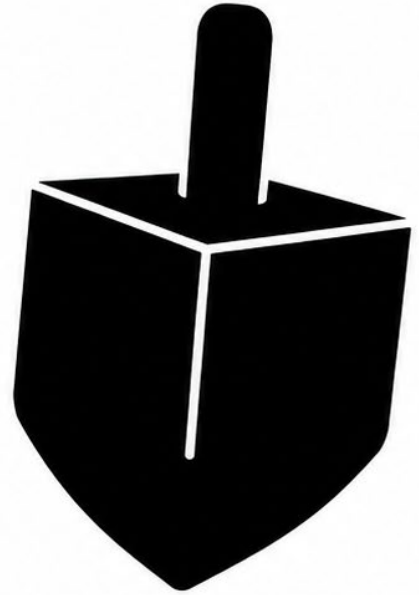
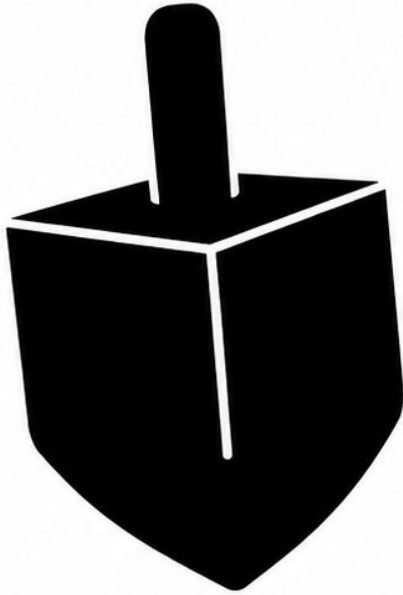
נציג מאחורי מסך הצלליות דמות של ילד, סביבון וכד.
נזיז את הפנס הילד, הסביבון והכד ונספר: "בערב חנוכה, בדיוק כשכולם התכוננו להדליק את החנוכייה, קרה משהו מוזר. על הקיר הופיע פתאום **צל גדול**.
אף אחד לא ידע מה זה.

יוסי התקרב לקיר ואמר: "אני בטוח שזה משהו מפחיד!"
הוא האיר בפנס מכיוון אחד – והצל זז.
הוא האיר מכיוון אחר – והצל השתנה.
פתאום הופיע ליד הצל הגדול צל קטן של סביבון. יוסי שאל: "רגע... אם אני רואה צל של סביבון, איפה הסביבון האמיתי אולי הצל לא מפחיד בכלל?"
פתאום הופיע צל נוסף – הפעם של כד קטן.
דני התחיל לחשוב: "אולי הצל לא באמת מפחיד... אולי הוא רק מספר לנו איפה נמצא החפץ שמסתתר מאחוריו."

נעצור את הסיפור ונשאל:

- מה לדעתכם יוצר את הצל?
 - איפה נמצא החפץ האמיתי?
 - מה יקרה אם נזיז את הפנס?
 - האם הצל תמיד נשאר באותו גודל?
- נזמין ילדים להפעיל בעצמם את הפנסים ולבדוק:
כשמניחים את החפץ קרוב לפנס- מה קורה לצל?
כשמניחים את החפץ רחוק מהפנס- מה קורה לצל?
כשמזיזים את החפץ - מה קורה?
- נחזור לסיפור ונגלה: "יוסי הבין שהצל לא היה משהו שצריך לפחד ממנו. הוא פשוט היה סימן לכך שאור פגש בחפץ".
- סיום:** "ראיתם איך האור הקטן מאחורי המסך גילה לנו את הדמויות? ככה האור מגרש את החושך!"

שבוע 4 | יום ב'

משימת הסביבון

מטרות:

- פיתוח מוטוריקה גסה, זריזות וקואורדינציה.
- למידה על שיתוף פעולה ומשחק קבוצתי הוגן.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב במעגל. נראה לילדים סוגים שונים של סביבונים – קטנים, גדולים, קלים וצורות שונות. נסובב סביבון במרכז ונשאל: "מה הסביבון עושה?". הילדים עונים: "מסתובב!". נאמר: "נכון מאוד! היום אנחנו נרוץ ונפעל יחד עם הסביבונים!"

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - "מרוץ נגד הסביבון":

נחלק את הילדים לקבוצות של 4-6 ילדים. נניח סביבון במרכז המעגל. אחד הילדים מכריז שם של חבר קבוצה. הילד ששמו הוכרז מסובב את הסביבון, קם במהירות ורוץ מסביב למעגל. עליו לחזור ולשבת במקומו לפני שהסביבון מפסיק להסתובב ונופל. נחזק את הילדים: "איזה זריזים אתם! ראינו אתם איך רצתם מהר לפני שהסביבון נח?" נגוון במשימות נציע לילדים משימות תנועה שונות בזמן שהסביבון מסתובב:

- לזרוק ולתפוס כדור מספר פעמים.
- לכדרר כדור במקום.
- לרוץ עד לקו מסומן בגיר על הרצפה ולחזור.

חלק ב' - "אות מנצחת":

נחלק לכל ילד סביבון. כל ילד מסובב את הסביבון האישי שלו במעגל. הילד שהסביבון שלו המשיך להסתובב הכי הרבה זמן והיה האחרון שנפל, נותן משימה תנועתית לכולם (למשל: קפיצות צפרדע, עמידה בלי לזוז ל-5 שניות, או מסירת כדור). הערה: נחליף מדי פעם את הסביבונים בין הילדים כדי לשמור על שוויון בין הילדים.

חלק ג' - "משימת הסביבון"

נחלק את הילדים לקבוצות קטנות. לכל קבוצה ניתן סביבון ומשימת תנועה. ילד אחד מסובב את הסביבון, ובזמן שהוא מסתובב חברי הקבוצה צריכים לבצע יחד את המשימה, למשל:

- להעביר כדור בין כל חברי הקבוצה בלי שייפול.
- להסתדר בשורה לפי גובה בלי לדבר.
- להעביר חפץ מנקודה לנקודה כשכל ילד נוגע בו פעם אחת.
- ליצור יחד צורה של סביבון בעזרת הגוף.

האתגר: הקבוצה צריכה להשלים את המשימה לפני שהסביבון מפסיק להסתובב.

סיום: נשב במעגל, ניקח נשימה עמוקה, נסובב את הידיים כמו סביבון לאט לאט עד שנעצור לגמרי. נאמר: "איזה סביבונים זריזים וחזקים הייתם היום!"

שבוע 4 | יום ג'

מסתובבים ונהנים

מטרות:

- תרגול הקשבה להוראות וזיהוי אותיות ומילים.
- שיפור השליטה בתנועה ובמיומנויות גופניות.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב במעגל גדול. נדביק לכל ילד מדבקה על הבגד. על כל מדבקה נכתוב אות מאותיות הסביבון (נ', ג', ה', פ') נסביר לילדים את המשחקים השונים.

פעילות חווייתית מרכזית - משחקי מעגל וסביבון:

משחק 1 - "תופסת נס גדול היה פה":

מסובבים סביבון גדול במרכז. כשהסביבון נעצר על אות מסוימת, הילדים שנושאים את האות הזו הופכים לתופסים, ושאר הילדים בורחים. ילד שנתפס הופך ל"נר" ועומד במקומו ישר. כדי "להציל אותו", ילד אחר מסתובב סביבו כמו סביבון.

משחק 2 - "מרוץ אותיות":

הילדים עומדים על קו המעגל. מסובבים סביבון במרכז. הילדים בעלי האות שהתקבלה מחליפים מקומות ביניהם במהירות דרך מרכז המעגל. (כדי לשמור על הזהירות, נרים ראש בריצה כדי לא להתנגש) כשאנו מכריזים "חנוכה!" - כל הילדים מחליפים מקומות יחד.

משחק 3 - "מי הזריז במעגל":

כשהסביבון נופל על אות, בעלי האות רצים סיבוב שלם מחוץ למעגל ומנסים לחזור ראשונים למקומם. מגוונים בצורת ההתקדמות: ניתור על רגל אחת, קפיצות צפרדע, או הליכה על ארבע.

 הרחבה לבוגרים:

"זזים עם סביבון":

כל ילד מקבל סביבון ומניח אותו במרחב. הילדים מתקדמים בין הסביבונים. באות מוסכם, כל ילד מסובב סביבון קרוב. ומבצע משימה לפי האות שיצאה לו:

נ' - נר - עומדים כמו נר בלי לזוז

ג' - גדול - קופצים קפיצות גדולות

ה' - הפוך - מסתובבים כמו סביבון לשני הכיוונים

פ' - פיסוק - מפסקים את הרגליים הכי גדול שהם מצליחים

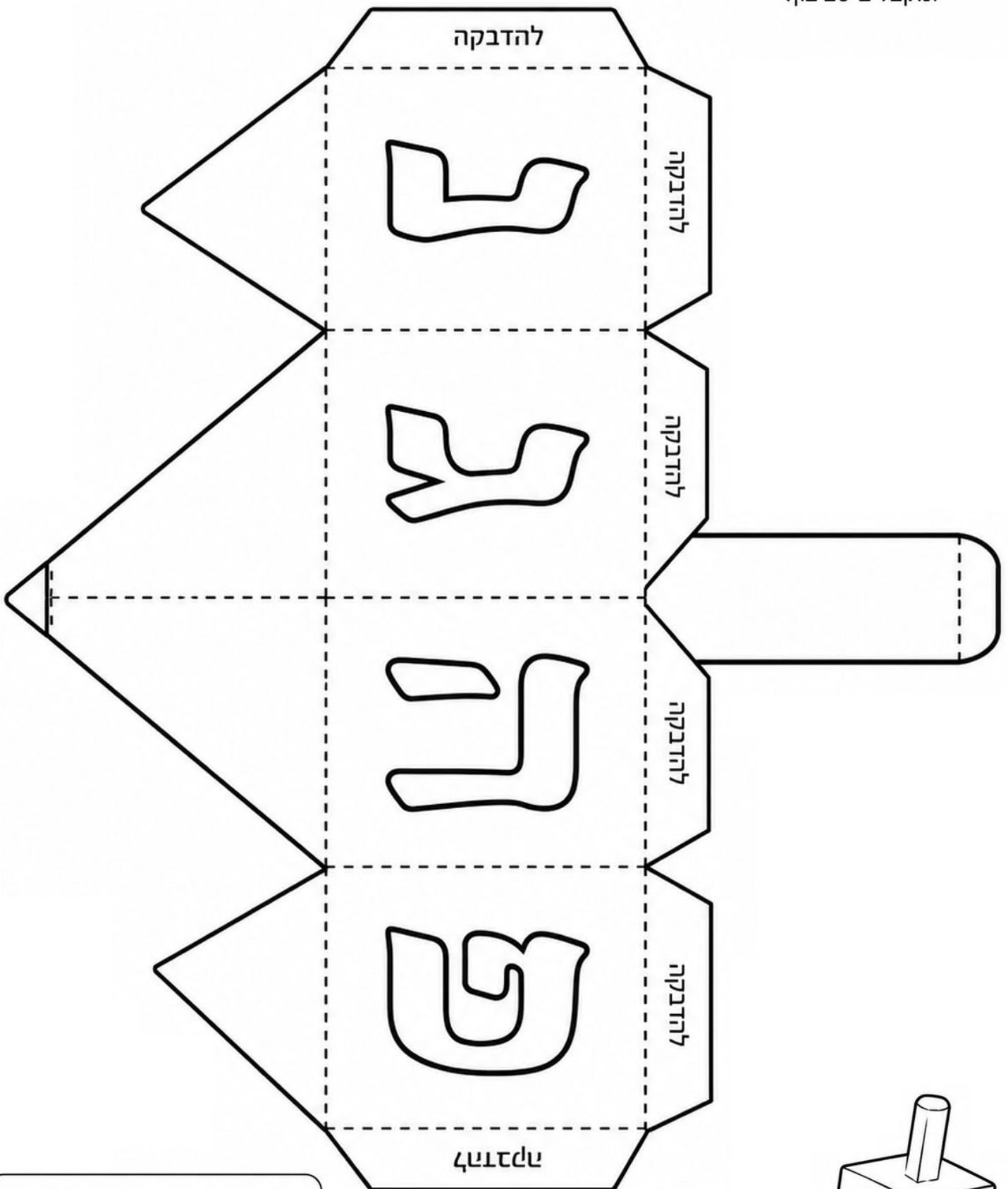
סיום: ננשום עמוק, נמתח את הידיים למעלה
ונאמר: "איזה אלופים היינו היום במשחקי הסביבון!"

פריסת סביבון

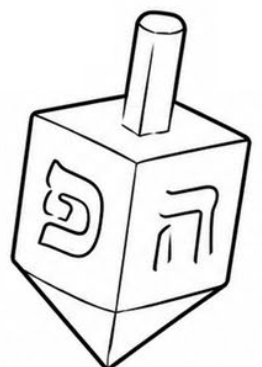
גוזרים, מקפלים ומדביקים
ומקבלים סביבון!

— קו חיתוך
- - - קו קיפול

הוראות הכנה:

1. גוזרים את הפריסה.
2. מקפלים לפי הקווים המקוויים.
3. מדביקים את הלשוניות.
4. מקבלים סביבון ומצבעים אותו!

כך יראה הסביבון המוכן:

שבוע 4 | יום ד'

אור בתוך החושך

מטרות:

- הבנת המושגים אור וחושך והקשר ביניהם דרך חוויה ויצירה.
- פיתוח יכולת ביטוי אמנותית והתבוננות חזותית.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב במעגל. נציג לילדים שני דפים -דף אחד שחור ודף אחד לבן. נחזיק טוש או גיר לבן וטוש שחור. נשאל: "מה יקרה אם נצייר בטוש לבן על דף לבן?". הילדים עונים: "לא יראו!" נשאל: "ומה יקרה אם נצייר בטוש לבן על דף שחור?" הילדים עונים: "יראו מצוין!". נאמר: "נכון מאוד! כשיש חושך מסביב, האור הלבן בולט חזק מאוד. היום ניצור יצירה מיוחדת של אור וחושך!"

פעילות חווייתית מרכזית

"שחור ולבן - אור וחושך":

נחבר שני חצאי בריסטול שחור ולבן, אחד על יד השני, ונחלק לילדים: בבריסטול שחור. הילדים יוצרים עליו עם שבלונה ציור של סביבון או כד בצבע לבן (בעזרת גיר לבן או מדבקות לבנות). בבריסטול לבן. הילדים יוצרים עליו עם שבלונה ציור של סביבון או כד בצבע שחור.

שיח קצר תוך כדי יצירה:

ננחה את הילדים להתבונן בעבודה שלהם ונשאל:
"איפה הציור הלבן בולט יותר?"
"מה קורה לצבע הלבן כשהוא נמצא על הרקע השחור?"
נרים את העבודות ונראה לכולם: "תראו איך נקודה קטנה של לבן מאירה את כל הנייר השחור!"

הרחבה לבוגרים:

ננחה את הילדים הבוגרים לצייר בעזרת השבלונה ציור אחד על שני חלקי הדף, השחור והלבן. על החלק השחור - לצייר בלבן, ועל החלק הלבן - לצייר בשחור, כך שייווצר תמונה של ניגודים חצי בשחור על רקע לבן, וחצי בלבן על רקע שחור.

סיום: נאסוף את היצירות, נביט בהן יחד ונאמר: "למדנו היום שגם כשיש חושך מסביב, מספיקה מעט נקודת אור כדי להאיר!"

שבוע 4 | יום ה' מאירים לאחרים

מטרות:

- זיהוי חוזקות, יכולות ותכונות אישיות בעצמי ובחברים.
- חיזוק תחושת הערך והמסוגלות: לכל אחד יש משהו ייחודי שהוא מביא לקבוצה.
- פיתוח היכולת לזהות חוזקות אצל אחרים ולהביע אותן במילים.
- חיזוק תחושת השייכות, ההדדיות והאחדות בקבוצה.

מהלך הפעילות

פתיחה - "מה הופך את האור למיוחד?"

נניח במרכז המעגל ציור גדול של חנוכייה ונשאל: "אם כל הנרות בחנוכייה יהיו בדיוק אותו דבר - האם החנוכייה הייתה מעניינת יותר או פחות?"

נאפשר לילדים לחשוב ולשתף, ואז נאמר:

"חנוכייה מורכבת מהרבה נרות. כל נר מאיר, אבל כל אחד נמצא במקום אחר ותורם משהו משלו. גם בקבוצה שלנו - לכל אחד יש יכולות, תכונות וחוזקות מיוחדות. כשכל אחד מביא את מה שיש בו, נוצר אור גדול יותר."

פעילות חוייתית מרכזית

חלק א' – "האור המיוחד שלי"

נחלק לכל ילד שלהבת מבריסטול.

נבקש מכל ילד לחשוב על כוח, יכולת או תכונה שהוא מביא לקבוצה.

לדוגמה:

- אני שם לב כשמישהו צריך עזרה.
- אני יודע להצחיק ולשמח.
- אני יצירתי ומביא רעיונות.
- אני יודע להתמיד גם כשקשה לי.
- אני חבר שאפשר לסמוך עליו.
- אני יודע להקשיב.
- אני טוב בלמצוא פתרונות.
- אני יודע לשתף פעולה.

הילדים כותבים את החוזקה שלהם על השלהבת.

נשב במעגל, כל ילד מציג את השלהבת שלו ומסביר במשפט:

"האור שאני מביא לקבוצה הוא..."

נוסיף את השלהבות לציור החנוכייה.

חלק ב' – "סביבון האור"

נשב במעגל ונסובב סביבון משימות. בכל אות מסתרת משימה אחרת:

נ – נראה את האור שלי

שתפו בחוזקה או ביכולת שיש לכם.

ג – גיליתי אור אצל חבר

בחרו חבר ואמרו לו משהו חיובי וספציפי שאתם באמת רואים בו.

לדוגמה:

"אני שם לב שאתה לא מוותר כשמישהו קשה לך".

"אני אוהבת שאתה תמיד חושב על רעיונות למשחק".

ה – הוספתי אור

בצעו פעולה קטנה שיכולה לשמח, לעזור או להקל על מישהו אחר בקבוצה.

פ – פועלים יחד

משימה קבוצתית שבה ההצלחה תלויה בשיתוף פעולה של כולם:

- להעביר כדור במעגל בלי להפיל אותו.
 - לבנות יחד מגדל מכוסות חד פעמי, כאשר לכל ילד יש תפקיד.
 - ליצור יחד צורה גדולה בעזרת חבלים או חפצים.
 - להגיע יחד מנקודה לנקודה בלי שאף אחד יישאר מאחור.
- לאחר המשימה נשאל: "מה עזר לנו להצליח?"

סיום – "החנוכייה שלנו"

נתבונן בחנוכייה המשותפת ונאמר: "כל שלהבת כאן שונה. כל אחת מאירה בדרך אחרת. אבל רק כשכולן יחד – אנחנו רואים את התמונה השלמה".

נסיים יחד:

"לכל אחד יש אור משלו."

כשאנחנו נותנים לו מקום – האור של כולנו גדל."

אביזרים נדרשים:

שבוע 1

- ↔ חפץ להחבאה
- ↔ קופסת נעליים ובה חפץ
- ↔ מזוודה שבתוכה: פנס, זכוכית מגדלת, תגי "מגלי אור", מכתב פתיחה
- ↔ טושים לצביעת השקף
- ↔ בריסטול שחור
- ↔ בריסטולים לבנים שישמשו שישמש כ"קרן האור"
- ↔ דבק
- ↔ שקפים להדפסה
- ↔ קופסת נעליים פתוחה
- ↔ קופסת נעליים סגורה עם חריץ קטן
- ↔ קוביות בנייה, חרוזים להשחלה, פאזלים קטנים. ספרי קריאה
- ↔ גילי נייר טואלט
- ↔ צלופן שקוף גזור לעיגולים
- ↔ גומיות
- ↔ פנסים קטנים
- ↔ פנס
- ↔ תמונה יפה

שבוע 2

- ↔ מנורת שולחן
- ↔ פנסים (חלקם בלי סוללות וחלקם עם סוללות)
- ↔ 3 חישוקים
- ↔ נייר צלופן צהוב/כתום
- ↔ דבק

- ↔ עיתונים ועלוני פרסום
- ↔ מספריים
- ↔ מדבקות
- ↔ 3 חישוקים בצבעים שונים
- ↔ קרפים בצבעים ירוק ואדום
- ↔ פנסים
- ↔ חומרים לניסוי: צלופן, קרטון, שקף, נייר כסף, גליל נייר טואלט, דף ובריסטול
- ↔ מכשולים קטנים ולא מסוכנים לפיזור על הרצפה

שבוע 3

- ↔ מדבקות צהובות
- ↔ קרני אור (אופציונלי)
- ↔ כוכבים מנייר
- ↔ נורה גדולה מקרטון
- ↔ מדבקות צהובות או קרני אור מנייר
- ↔ נורות מנייר לכל ילד
- ↔ תמונות אישיות או כלי כתיבה וציור
- ↔ פיסות נייר צבעוניות
- ↔ דבק
- ↔ קופסה ובה חפצים ייצוגיים (כדור, מכחול, קובייה, לב, ספר וכדומה)
- ↔ חומרים נוצצים להדבקה כמו מדבקות נצנצים ועוד
- ↔ דבק
- ↔ יצירות מיום א'
- ↔ פנס
- ↔ אתגרים קטנים כמו : קוביות, חרוזים להשחלה, מסלול כדורים
- ↔ נורת קרטון גדולה
- ↔ גזרי נייר בצורת ניצוצות

- ↔ דבק
- ↔ צבעים
- ↔ עפרונות

שבוע 4

- ↔ בריסטולים שחורים
- ↔ נייר אפייה לבן
- ↔ מספריים
- ↔ דבק
- ↔ מקלות ארטיק
- ↔ פנסים
- ↔ סביבונים מגוונים
- ↔ כדור
- ↔ סביבון עם האותיות נ' ג' ה' פ'
- ↔ סביבונים אישיים עם אותיות לילדים (לבוגרים)
- ↔ מדבקות שכתוב עליהם אותיות הסביבון (נ', ג', ה', פ')
- ↔ בריסטולים חצויים (חצי שחור חצי לבן),
- ↔ גירים בצבע לבן או מדבקות לבנות
- ↔ שבלונות של איורים הקשורים לחנוכה
- ↔ לורדים שחורים
- ↔ גזירי שלהבות מבריסטול
- ↔ צבעים/טושים
- ↔ סביבון משחק עם אותיות נ' ג' ה' פ'
- ↔ קוביות
- ↔ כדור למשימה הקבוצתית

